

زیبایی ذات انسان از «نفس ناطقه» است / اگر متافیزیک نبود، ماده بدون صورت بود

چهره ماندگار فلسفه ایران گفت: ماده زیبا نیست، صورت‌هایی که به خود می‌گیرد زیباست. آن صورت‌ها هم تجلی الهی است، منکران متافیزیک توجه کنند که اگر متافیزیک نبود، ماده بی هیچ شکل و صورتی بود.

چهره ماندگار فلسفه ایران گفت: ماده زیبا نیست، صورت‌هایی که به خود می‌گیرد زیباست. آن صورت‌ها هم تجلی الهی است، منکران متافیزیک توجه کنند که اگر متافیزیک نبود، ماده بی هیچ شکل و صورتی بود.

به گزارش خبرنگار آیین و اندیشه خبرگزاری فارس، غلامحسین ابراهیمی‌دینانی چهره ماندگار فلسفه ایران در برنامه اخیر معرفت (شبکه چهارم سیما) عنوان کرد: فهمیدن زیبایی برای موجودی امکان‌پذیر است که خود زیبا باشد. زشت، زیبا را نمی‌فهمد.

عضو مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران افزود: آدمی است که زیبایی را می‌فهمد زیرا که ذات انسان، زیباست. حال ممکن است سؤال شود که انسان، چرا ذاتش زیباست؟ انسان که مثل کل عالم دارای متریا (بُعد جسمانی و مادی) است، چه چیزی انسان دارد که باعث می‌شود ذات او زیبا باشد؟ پاسخ این است که انسان «نفس ناطقه» دارد. انسان، چون روان دارد، ذاتش هم زیباست.

وی با اشاره به اینکه نفس ناطقه، مجرد است و مادی نیست؛ مجرد هم از عالم مجردات و مُرسلات است، اظهار داشت: نفس ناطقه از عالم مطلق زیبایی است و این عالم نیز زیبایی خود را از عالم مجردات دارد. به عبارت دیگر، نه تنها نفس ناطقه از عالم مجردات است بلکه تمام این عالم، از عالم مجردات منشأ می‌گیرد. لحظه به لحظه بر این عالم صورت‌ها وارد می‌شوند و هر جلوه خداوند تبارک و تعالی، یک صورتی است که به این عالم می‌دهد.

دینانی با تأکید بر اینکه زیبایی و ملاحظت کاملاً متافیزیکی است، اظهار داشت: انسان‌های پوزیتیویست اگر این را می‌فهمیدند منکر متافیزیک و خداوند نمی‌شدند. انسان با جرم و مواد این دنیا نمی‌تواند ملاحظت و زیبایی ایجاد کند، بنابراین زیبایی در این دنیا بسیار زیاد است اما این زیبایی مساوی با متریا و ماده نیست: ملاحظت از جهان بی‌مثالی / درآمد همچو رند لایالی

وی در ادامه یادآور شد: ذات آدمی زیباست که می‌تواند زیبایی را ببیند و گرنه ماده صرف و یک حیوان نمی‌تواند زیبایی را درک کند. نه تنها نفس از عالم مجردات است بلکه همین عالم مجردات نیز دارای جلوه‌های مختلف است این صورت‌ها که زیبایی‌ها را در بر دارد از عالم غیب است. از زمان ارسطو و یونان قدیم همیشه درباره ماده نخستین صحبت می‌کردند که به اصطلاح حکمی به آن «هیولا» می‌گویند. ابن سینا زمانی که بحث از ماده عالم می‌کند، می‌گوید که این ماده مرتب صورت می‌پذیرد اما خود هیچ صورتی ندارد، بنابراین هیولا یک قیافه زشتی دارد که خود را نشان نمی‌دهد و هیچ کس تاکنون قیافه ماده نخستین عالم را ندیده است حتی میکروسکوپ!

دینانی با بیان اینکه امروز هم فیزیکدان‌ها درباره ماده اصلی باید به سراغ مباحث ابن سینا بروند، اظهار داشت: بنابراین ماده زیبا نیست، صورت‌هایی که به خود می‌گیرد زیباست. آن صورت‌ها هم تجلی الهی است، منکران متافیزیک توجه کنند که اگر متافیزیک نبود، ماده بی هیچ شکل و صورتی بود، بنابراین فعالیت عالم ماده مربوط به جهان دیگر است.

چهره ماندگار فلسفه ایران یادآور شد: آیه «شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ» به این معناست که اگر نور الهی در چشم ما نبود نمی‌توانستیم زیبایی‌ها را ببینیم بنابراین ما در پرتو نور حق زیبایی‌ها را می‌بینیم. عالم پُر است اما اینکه چرا ما خلاء نداریم علتش این است که تجلی حق تعالی جا برای خالی بودن نگذاشته است.